

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13Co/284/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6717207988
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 12. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Kvietok
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2019:6717207988.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Kvietka a sudcov Mgr. Martina Štubniaka a Mgr. Janky Benkovičovej, v právnej veci žalobcu BENCONT COLLECTION, a. s., so sídlom Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava, IČO: 47 967 692, proti žalovanému P. Y., nar. XX.XX.XXXX trvale bytom J., prechodne bytom A. V. XXXX/X, XXX XX Z. o zaplatenie 1.000,- Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Zvolen č. k. 10Csp/94/2017 - 97 zo dňa 04.06.2018, takto

rozhodol:

I. Rozsudok Okresného súdu Zvolen č. k. 10Csp/94/2017 - 97 zo dňa 04.06.2018 vo výroku, ktorým súd v prevyšujúcej časti žalobu zamietol (druhý výrok), potvrdzuje.

II. Žalovanému náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Zvolen (ďalej aj „okresný súd“, alebo „súd prvej inštancie“, resp. „prvoinštančný súd“) odvolaním napadnutým rozsudkom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi istinu úveru vo výške 1.000,- Eur, úrok z úveru vo výške 913,75 Eur, úrok z omeškania vyčíslený do 31.03.2017 vo výške 157,41 Eur, úrok z omeškania vo výške 5,25% ročne zo sumy 1.000,- Eur od 25.04.2017 do zaplatenia a poplatky vo výške 12,28 Eur, a to všetko v pravidelných mesačných splátkach po 50,- Eur, pričom prvá splátka bola splatná k poslednému dňu kalendárneho mesiaca, v ktorom nadobudol rozsudok právoplatnosť a ďalšie splátky boli splatné vždy k poslednému dňu príslušného kalendárneho mesiaca s tým, že v prípade, ak žalovaný nezaplatí čo i len jednu splátku riadne a včas, stane sa splatným celý dlh (prvý výrok). V prevyšujúcej časti žalobu zamietol (druhý výrok) a priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100% (tretí výrok).

2. Z vykonaného dokazovania pred súdom prvej inštancie vyplýva, že dňa 19.06.2013 uzavrel právny predchodca žalobcu - Poštová banka, a. s., so sídlom Dvořákovo nábřeží 4, 811 02 Bratislava, IČO: 31 340 890 ako veriteľ so žalovaným ako dlžníkom úverovú zmluvu č. 1355781775 (ďalej aj „zmluva“), na základe ktorej poskytol žalovanému úver vo výške istiny 1.000,- Eur. Úroková sadzba poskytnutého úveru bola dohodnutá vo výške 25,5 % ročne s tým, že v prípade ak sa úver stane predčasne splatným, žalobca je naďalej oprávnený úročiť nesplatenú istinu úveru úrokom dojednaným v zmluve. Žalobca si v súdnom konaní uplatnil aj zákonné úroky z omeškania od 25.04.2017, nakoľko do 24.04.2017 (deň vyhlásenia predčasnej splatnosti) žalobca zmluvné aj sankčné úroky vyčísľil. Taktiež si žalobca uplatnil aj poplatky v celkovej výške 47,14 Eur.

3. Na základe vykonaného dokazovania a právneho posúdenia súd prvej inštancie dospel k záveru, že nárok žalobcu bol dôvodný, čo do rozsahu istiny vo výške 1.000,- Eur a v rozsahu úrokov z úveru vo výške 913,75 Eur, keď ustálil tieto sumy na základe toho, že žalovanému bol poskytnutý úver vo

výške 1.000,- Eur a celkovej výšky nákladov uvedených v zmluve vo výške 913,75 Eur, čo predstavuje sumu zmluvne dohodnutého úroku z úveru, ktorý bol dohodnutý už pri uzavretí zmluvy. V konaní nebolo sporné, že žalovaný neuhradil ani časť ním čerpaného úveru. Taktiež nemal z vykonaného dokazovania preukázané, aby zmluva neobsahovala všetky obligatórne náležitosti vyžadované v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch, ktorých absencia spôsobuje, že predmetný úver by sa mal považovať za bezúročný a bezpoplatkový.

4. Okresný súd zamietol žalobcu v časti zmluvného úroku vo výške presahujúcej sumu 913,75 Eur, čiže aj úrok z úveru uplatnený žalobcom vo výške 25,5% ročne zo sumy 1.000,- Eur od 25.04.2017 do zaplatenia. Nestotožnil sa totiž s názorom žalobcu, že tento zmluvný úrok dojednaný vo výške 25,5% ročne by mal patriť žalobcovi aj nad rámec pôvodne dojednanej sumy predstavujúcej úrok z úveru. Poukázal na to, že právny predchodca žalobcu využil svoje zákonné i zmluvné právo, a v dôsledku omeškania žalovaného s úhradou jednotlivých splátok úveru, vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru, na základe čoho vznikla žalovanému povinnosť vrátiť celú dlžnú sumu spolu s úrokmi. Podľa názoru súdu prvej inštancie má veriteľ právo, aby mu dlžník vrátil dlžnú sumu - poskytnuté peňažné prostriedky, spolu s dojednanými úrokmi, pričom cena úveru je daná už pri uzavretí úverovej zmluvy s tým, že následne je tento úrok rozpočítaný v závislosti od výšky poskytnutých peňazí na určitý počet splátok v konkrétnej výške. Taktiež podľa názoru prvoinštančného súdu na dohodnuté zmluvné úroky nemá vplyv ani to, že v prípade ak sa dlžník dostane do omeškania so splácaním úveru resp. jeho časti nastupuje v takomto prípade sankcia za porušenie povinnosti, t. j. veriteľovi vznikne nárok na úrok z omeškania. Súd prvej inštancie sa stotožnil s právnym názorom žalobcu, že by nemohol byť udržateľný taký právny názor, v zmysle ktorého by po zosplatnení úveru mal veriteľ nárok iba na vrátenie nesplatennej časti istiny a riadneho úroku vypočítaného k dátumu zosplatnenia úveru, keďže by to znamenalo neoprávnenú a ničím neodôvodniteľnú výhodu dlžníka na úkor veriteľa. Na druhej strane však je toho názoru, že výška odplaty veriteľa dojednaná formou riadneho úroku z úveru, pokiaľ ide o jej celkovú výšku, má byť určená pri vzniku úverového vzťahu, a táto odplata nemá narastať z dôvodu omeškania dlžníka s úhradou dlhu resp. jednotlivých splátok, nakoľko v takomto prípade veriteľovi vzniká okrem pôvodnej dojednanej a vyčíslenej výšky úroku z úveru aj nárok na úrok z omeškania z dlžnej sumy. Okresný súd taktiež uviedol, že ak by žalobca odvodzoval svoj nárok na zaplatenia zmluvného úroku aj nad rámec dojednanej sumy predstavujúcej úrok z úveru podľa bodu 6.3 Obchodných podmienok, ktorú boli súčasťou zmluvy, tak takého zmluvného dojednanie sa netýka predmetu plnenia resp. ceny plnenia, nakoľko predmetom plnenia bolo poskytnutie úveru a cenou plnenia bol dohodnutý úrok.

5. Nároku žalobcu na poplatky vo výške 47,14 Eur vyhovel prvoinštančný súd čiastočne, keď mu priznal nárok na poplatky vo výške 12,28 Eur. Tento nárok pozostával z poplatkov na poistné vo výške 7,86 Eur (3 x 2,62 Eur), poplatku za upozornenie pred výzvou zo dňa 29.04.2014 vo výške 1,10 Eur a poplatku za výzvu na splatenie úveru s príslušenstvom zo dňa 16.05.2014 vo výške 3,32 Eur. V prevyšujúcej časti tento nárok žalobcu zamietol, nakoľko nepredložil žiaden dôkaz, ktorým by preukázal dôvodnosť tohto svojho nároku. Súd prvej inštancie vyhovel nároku žalobcu na úrok z omeškania v celej výške.

6. Okresný súd umožnil žalovanému splácať žalobou prisúdenú zmluvu vrátane príslušenstva v pravidelných mesačných splátkach, keď prihliadol na žiadosť žalovaného s poukazom na jeho aktuálnu majetkovú situáciu, keď tento v čase rozhodnutia súdu prvej inštancie mal príjem len z brigádnickej činnosti. Neumožnenie splácania dlhu v splátkach by mohlo žalovanému spôsobiť existenčné problémy.

7. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), a to napriek tomu, že žalobu v časti zamietol. Nakoľko žaloba bola zamietnutá iba v minimálnom rozsahu, priznal žalobcovi nárok voči žalovanému na náhradu trov konania v rozsahu 100%, o výške ktorého bude rozhodnuté po právoplatnosti rozsudku.

8. Proti druhému výroku rozsudku súdu prvej inštancie o čiastočnom zamietnutí žaloby podal žalobca včas odvolanie. Rozhodnutie označil za nesprávne z dôvodov uvedených v § 365 ods. 1 písm. a), f) a h) CSP, t.j. z dôvodov, že neboli splnené procesné podmienky, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

9. Podľa názoru žalobcu, odvolaním napadnuté rozhodnutie je nepreskúmateľné a arbitrážne, nakoľko nie je zjavné z akého právneho predpisu okresný súd vychádzal, keď uzavrel, že po vyhlásení

predčasnej splatnosti úveru, žalobca nemá nárok na dohodnuté zmluvné úroky. Žalobca v odvolaní uviedol, že otázka nároku na zmluvný úrok po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru, ktorá by mala byť zodpovedaná uznesením Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Obdo/143/1998, tak ako to uviedol vo svojom odôvodnení súd prvej inštancie sa nemožno s týmto názorom stotožniť, nakoľko ide o rozhodnutie, ktoré nevyhovuje súčasnému právnomu stavu. Taktiež vo svojom odvolaní poukázal na rôznorodú rozhodovaciu prax súdov v otázke priznávania zmluvných úrokov po zosplatnení úveru, čo nie je v súlade s princípom právneho štátu. Žalobca je toho názoru, že zmluvné úroky predstavujú dohodnuté zmluvné plnenie akcesorickej povahy, ktoré je nevyhnutne spojené s istinou úveru, od ktorej existencie závisí aj samotný zmluvný úrok ako forma odmeny za poskytnutie úveru. Úroky z úveru sú odplatom za poskytnutie peňažných prostriedkov na základe úverovej zmluvy predstavujú cenu úveru, pričom dlžník je povinný ich platiť od okamihu reálneho poskytnutia úveru až do jeho reálneho vrátenia, a to či už v lehote alebo v omeškaní. Zosplatnenie úveru nemá vplyv na povinnosť platiť úroky. Žalobca taktiež uviedol, že nesúhlasí s tvrdením súdu prvej inštancie, že súbežným uplatňovaním úrokov z úveru a úrokov z omeškania dochádza k hrubej nadvláde veriteľa, keďže oba typy úrokov sú diametrálne odlišnými právnymi inštitútmi sledujúcimi iný cieľ. Dohodnuté úroky sú odmenou za požičanie peňazí, naproti tomu, úroky z omeškania sú sankciou za porušenie povinnosti - nedodržanie dohodnutej doby splatnosti. Pokiaľ povinnosť platiť veriteľovi dohodnuté úroky vzniká zo záväzku uvedeného priamo v zmluve, povinnosť platiť úroky z omeškania vyplýva zo zákona ako dôsledok omeškania dlžníka s plnením dlhu. Žalobca poukázal vo svojom odvolaní na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. 476/2012 a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Obo/143/1998 ako aj na stanovisko bývalého podpredsedu Ústavného súdu Slovenskej republiky JUDr. Milana L'álíka.

10. Žalobca navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie alebo alternatívne, aby vyhovel odvolaniu žalobcu v celom rozsahu a žalovaného zaviazal na náhradu trov konania vrátane trov právneho zastúpenia, a to všetko v lehote do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

11. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

12. V dôsledku odvolania krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), vec preskúmal v rozsahu určenom ustanoveniami § 379 a § 380 CSP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario s použitím § 219 ods. 3 CSP a rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom zamietajúcom (druhom výroku) podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil ako vecne správny.

13. Podľa § 387 ods. 1 CSP: „Odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.“

14. Podľa § 387 ods. 2 CSP: „Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.“

15. Po oboznámení sa s obsahom spisu a s odvolaním napadnutým rozhodnutím prvoinštančného súdu odvolací súd konštatuje, že rozhodnutie je vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti vecne správne a vychádza z náležite zisteného skutkového stavu.

16. Nakoľko odvolací súd v zmysle § 379 bol pri rozhodovaní viazaný rozsahom odvolania, tak predmetom preskúmania rozhodnutia v rámci odvolacieho konania nemohol byť prvý výrok rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým žalovaného zaviazal k povinnosti uhradiť žalobcovi istinu úveru paušalizované úroky z omeškania vo výške 157,41 Eur, ako aj úroky z omeškania z nesplatennej istiny vo výške 5,25% ročne od 25.04.20174 do zaplatenia, ale aj úrok vo výške 913,75 Eur. V tomto smere odvolací súd na rozdiel od okresného súdu sa síce nestotožňuje s názorom, že veriteľ má nárok na dojednané úroky z úveru po jeho predčasnom zosplatnení až do doby pôvodne určenej splatnosti, na ktoré bolo vrátenie úveru s úrokmi dohodnuté, a v ktorom rozsahu okresný súd priznal žalobcovi nárok na dojednané úroky po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru, nič to ale nemení na skutočnosti, že ohľadne tohto plnenia (prvý výrok rozsudku) je rozsudok okresného súdu právoplatný, a preto sa ním už zaoberať v odvolacom konaní nemožno.

17. Odvolací súd, napriek tomu, že žalobca v odvolaní namietal splnenie procesných podmienok, ktoré žiadnym spôsobom v odvolaní neodôvodnil, túto námietku žalobcu preskúmal, pričom dospel k záveru, že táto odvolacia námietka žalobcu nie je dôvodná. V konaní pred súdom prvej inštancie, boli splnené všetky procesné podmienky týkajúce sa procesných podmienok ako napr. príslušnosti súdu, procesnej subjektivity, spôsobilosti strán sporu a v konaní nebránila ani prekážka res iudicata alebo litispendencie.

18. K ďalším odvolacím námietkam odvolací súd vo všeobecnosti uvádza, že mu je známa rozdielna rozhodovacia činnosť súdov prvej inštancie ako aj odvolacích súdov týkajúca sa rozhodovania o nárokoch na úroky z úveru za čas po vyhlásení predčasnej splatnosti pohľadávky do vrátenia úveru. V rozhodovacej praxi sa možno stretnúť s názorom, že úroky z úveru patria veriteľovi len do splatnosti dlhu, ale aj s opačnými rozhodnutiami vyjadrujúcimi názor, že povinnosť platiť úroky za poskytnutie peňažných prostriedkov v spotrebiteľských vzťahoch trvá aj po splatnosti pohľadávky až do vrátenia úveru. Odvolací sa prikláňa k tomu názoru, že úroky zo spotrebiteľského úveru patria veriteľovi len do splatnosti dlhu. Z tohto dôvodu odvolací potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie, v ktorom žalobu žalobcu vo zvyšnej časti zamietol. Z ustanovenia § 497 a nasl. zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník (ďalej len „ObZ“), nevyplýva presný okamih, do ktorého je dlžník povinný platiť dojednaný úrok v prípade vzniku jeho povinnosti vrátiť poskytnutý úver predčasne pred pôvodne dohodnutou dobou vrátenia. Taktiež § 502 ods. 1 ako aj § 503 ods. 3 ObZ túto otázku nerieši a neurčujú to ani iné ustanovenia a tak zo zákona nemožno vyvodiť, že dohodnutý úrok z úveru je dlžník povinný ex lege platiť až do faktického vrátenia prostriedkov ako tým argumentoval žalobca.

19. V konaní pred súdom prvej inštancie nebolo sporné, že zmluvný vzťah medzi stranami sporu bolo nutné posudzovať ako spotrebiteľský vzťah na ktorý bolo potrebné tento aplikovať príslušné ustanovenia zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“) o spotrebiteľských zmluvách ako aj ustanovenia zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch (ďalej len „ZoSÚ“), tak ako to urobil súd prvej inštancie. Vo vzťahu k argumentácii žalobcu, že pokiaľ ide o omeškanie dlžníka s vrátením peňažnej sumy mal súd prvej inštancie pri rozhodovaní postupovať aj podľa § 503 ods. 3 ObZ, odvolací súd poukazuje na ustanovenie § 52 ods. 2 tretia veta OZ, podľa ktorého na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka a to aj za predpokladu, ak by sa inak riadili normami obchodného práva. Z tohto dôvodu je táto argumentácia žalobcu irelevantná.

20. Podľa ustanovenia § 517 ods. 1 OZ: „Dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.“

21. Podľa ust. § 517 ods. 2 OZ: „Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.“

22. Odvolací súd je toho názoru, že po vyhlásení predčasnej splatnosti celého úveru je veriteľ oprávnený požadovať od dlžníka popri plnení (ktoré obsahuje istinu, prípadné poplatky za poskytnutie peňažných prostriedkov, ako aj úrok za poskytnutie peňažných prostriedkov), len zákonné sankčné mechanizmy za omeškanie dlžníka a to úrok z omeškania, pričom výška uvedených sankčných mechanizmov je právnou úpravou limitovaná a nie je závislá od svojvôle veriteľa, či od dohody s dlžníkom. Prvoinštančný súd svojím druhým výrokom rozsudku vecne správne rozhodol ak zamietol zvyšnú časť žaloby, a to čo do nároku uplatneného žalobcom na zaplatenie úroku vo výške 25,50% ročne zo sumy 1.000 Eur od 25.04.2017 do zaplatenia, pokiaľ tento nárok prevyšuje sumu 913,75 Eur (nakolko ohľadne tohto priznaného úroku sa stal rozsudok okresného súdu právoplatným) a to z dôvodu, že v dôsledku vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru prináleží veriteľovi od doby zosplatenia úveru len úrok z omeškania a nie už samotný úrok z úveru, pretože dlžník sa dostal do omeškania a nastupuje tak režim platenia úrokov z omeškania v zmysle ustanovenia § 517 ods. 2 OZ. Odvolací súd sa nestotožňuje s argumentáciou žalobcu, podľa ktorej má veriteľ právo na zmluvné úroky aj počas doby, v ktorej je dlžník v omeškaní s vrátením úveru, pretože aj počas tejto doby veriteľ nemá možnosť so svojimi peňažnými prostriedkami nakladať a dlžník by mal mať povinnosť kompenzovať veriteľa za celý čas, ktorý istinu skutočne užíval až do jej faktického vrátenia veriteľovi nakolko sankciou za omeškanie

dlužníka a jeho motiváciou čo najskôr pohľadávku zaplatiť, ale aj kompenzáciou veriteľa za nemožnosť používať istinu, sú od okamihu, ako sa dlžník dostane do omeškania, úroky z omeškania. Stratou výhody splátok vzniká dlžníkovi voči veriteľovi nová povinnosť - zaplatiť celú pohľadávku a to naraz, teda povinnosť zaplatiť veriteľovi nesplatenú istinu a splatné úroky, výška ktorých sa ku dňu účinnosti vyhlásenia predčasnej splatnosti zo strany veriteľa zafixuje. Zákon pritom otázku splatnosti zvyšku pohľadávky po strate výhody splátok osobitne nerieši. Je preto nevyhnutné aplikovať ustanovenie § 563 OZ a túto pohľadávku považovať za jednorazovo splatnú ako celok odo dňa nasledujúceho po žiadosti veriteľa, pokiaľ sa účastníci nedohodnú inak. Keďže pôvodný zmluvný vzťah, a tým aj vzájomné práva a povinnosti z neho vyplývajúce, sa zásadným spôsobom menia momentom vyhlásenia predčasnej splatnosti spotrebiteľského úveru, práve týmto okamihom nastupuje nová povinnosť spotrebiteľa a práve v tomto okamihu sa zastavuje zmluvne dohodnutá povinnosť spotrebiteľa platiť riadne dohodnuté úroky a spotrebiteľ je povinný vrátiť veriteľovi popri nesplatennej istine len tie úroky, ktoré boli splatné ku momentu vyhlásenia predčasnej splatnosti spotrebiteľského úveru. V prípade, ak by veriteľ popri riadnych úrokoch ako ceny peňazí od žalovaného ako dlžníka požadoval aj úroky z omeškania z istiny, tak by sa istina veriteľovi zhodnocovala duplicitne, a to prvýkrát vo forme riadnych úrokov a druhýkrát vo forme úrokov z omeškania. Takémuto nároku by súd nemohol priznať ochranu nielen z vyššie uvedených dôvodov, ale aj dôvodu, že priznanie takéhoto nároku by bolo v rozpore s dobrými mravmi podľa § 3 ods. 1 OZ.

23. Pokiaľ sa žalobca dovoľáva nárokov na odplatné úroky, ktoré by mu patrili v prípade, ak by bol zachovaný stav, že veriteľ a spotrebiteľ budú plniť podľa podmienok a v termínoch dohodnutých v zmluve, odvolací súd poznamenáva, že bol to práve veriteľ, ktorý svojim jednostranným právnym úkonom spôsobil zmenu zmluvne dojednaných podmienok a zmenu záväzku, ktorá bola vyvolaná omeškaním spotrebiteľa a viedla k predčasnému zosplateniu úveru zo strany veriteľa. K predčasnému zosplateniu záväzku spotrebiteľa došlo teda výlučne konaním veriteľa. Bol to veriteľ, ktorý v súvislosti so zmenou v obsahu záväzku určil aj nový režim ďalšieho plnenia záväzku svojim jednostranným adresovaným právnym úkonom. Predčasné zosplatenie úveru je sankčný právny inštitút, ktorý umožňuje veriteľovi zmenou záväzku požadovať jednorazové, okamžité vrátenie celej požičanej istiny. Podstatný rozdiel medzi výhodou splátok a stavom jednorazového zosplatenia úveru spočíva v tom, že veriteľ pri režime splátok nemá nárok a spotrebiteľ nemá povinnosť vrátiť celú požičanú sumu naraz. Splácanie úveru v splátkach teda na strane veriteľa vyvoláva stav absencie požičanej sumy - istiny, ktorá sa iba postupne v pravidelných anuitných splátkach vracia a tento stav nedostatku je vykompenzovaný nárokom veriteľa na úrok z požičanej istiny. Úrok preto predstavuje cenu peňazí v zmysle ceny obetovanej príležitosti veriteľa, ktorý tým, že nemá istinu úveru k dispozícii, nemôže s touto voľne nakladať a produkovať zisk. Absentujúci zisk pokrýva veriteľovi práve úrok splácaný spolu s istinou v rámci splátky úveru v režime dojednaného záväzku. Pri vyvolaní stavu predčasnosti splatenia úveru tak vzniká veriteľovi nárok na jednorazové vrátenie požičanej istiny úveru vrátane úrokov kapitalizovaných podľa splatenia úveru. Týmto právnym úkonom veriteľ navodzuje stav, ktorým má právo získať okamžite späť celú sumu požičaných peňažných prostriedkov a v dôsledku toho odpadá obmedzenie jeho práva na dispozíciu s istinou úveru a tým obmedzenie obchodovania s požičanými peniazmi, ktoré dlžník nemá právo ďalej zadržiavať a stratil režim výhody splátok. Ak teda nastal stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul zadržiavať peňažné prostriedky u seba a tieto naďalej legítimne užívať, nie je potom ani dôvod na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom. De facto by išlo o právny stav, podľa ktorého by sa popreli účinky veriteľom vyvolanej zmeny obsahu záväzku a veriteľ by úroky inkasoval ako keby k zmene záväzku nedošlo, zatiaľ čo však spotrebiteľovi by boli upierané práva, ktoré mu plynuli zo zmluvy pred veriteľom vyvolanou zmenou záväzku. Súd by pripustením takéhoto stavu toleroval založenie hrubej nerovnováhy medzi právami a povinnosťami dodávateľa voči spotrebiteľovi a pokiaľ žalobca v odvolaní poukázal na proporionalitu práv a povinností dlžníka a veriteľa, odvolací súd poznamenáva, že tolerovaním takéhoto stavu by podporoval nielen hrubú nerovnováhu medzi právami a povinnosťami v neprospech spotrebiteľa, ale aj stav, v ktorom veriteľ nie je nútený vymáhať svoju pohľadávku a odplatné úroky mu majú nahradiť stav jeho potencionálnej nečinnosti, respektíve až zneužívať stav nespôsobilosti spotrebiteľa vrátiť požičanú istinu jednorazovo.

24. S ohľadom už na vyššie uvedené je preto odvolací súd toho názoru, že napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie je v druhom výroku vecne správne pokiaľ ide o nepriznanie úrokov z úveru vo výške 25,50 % ročne (v rozsahu prevyšujúcom sumu 913,75 Eur).

25. Taktiež je vecne správne rozhodnutie v zamietajúcej časti, ktorým súd prvej inštancie žalobcovi nepriznal v celej výške ním uplatňovaný nárok na poplatky vo výške 47,14 Eur a tomuto priznal len sumu 12,28 Eur. Okresný súd v napadnutom rozhodnutí jasne uviedol, že tieto nároky priznal len v rozsahu ich preukázania, t. j. ak bolo preukázané. Nakoľko žalobca v konaní žiadnym spôsobom nepreukázal dôvodnosť svojho nároku za ním uplatňovaný poplatok za prvú upomienku zo dňa 07.10.2013 vo výške 9,96 Eur a taktiež za druhú upomienku zo dňa 18.11.2013 vo výške 24,90 Eur, keďže nepredložil dôkaz o tom, aby tieto upomienky žalovanému vôbec zaslal. Odvolací súd aj ohľadne tejto časti žaloby potvrdil zamietajúci výrok napadnutého rozsudku okresného súdu.

26. Závislý výrok o trovách konania nebol napadnutý odvolaním. Žalovaný voči rozsudku súdu prvej inštancie odvolanie nepodal, preto odvolací súd, aj pokiaľ by eventuálne zvažoval a vyhodnocoval mieru procesného úspechu a neúspechu strán sporu (nakoľko okresný súd sčasti žalobu zamietol), nebol by oprávnený rešpektujúc čl. 16 ods. 3 CSP, rozhodnúť v neprospech žalobcu. Preto tretí výrok súdu prvej inštancie o trovách konania nebol odvolacím súdom predmetom skúmania, a preto ostal nezmenený.

27. Pri rozhodovaní o trovách odvolacieho konania vychádzal odvolací súd z ust. § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP a aplikoval zásadu zodpovednosti za výsledok (zásadu úspechu) vyplývajúcu z ust. § 255 ods. 1 CSP. V tomto prípade bol v odvolacom konaní plne úspešný žalovaný, zásadne by teda mal nárok aj na náhradu trov odvolacieho konania. Pretože však zo spisu odvolací súd nezistil, že by žalovanému v odvolacom konaní nejaké konkrétne trovy vznikli, odvolací súd mu náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

28. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
 - b) kto ho robí,
 - c) ktorej veci sa týka,
 - d) čo sa ním sleduje a
 - e) podpis.
- (§ 127 ods. 1 CSP)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).